

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-1-31 (Özelleştirme)
Karar Sayısı : 16-35/591-260
Karar Tarihi : 27.10.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Remzi Özge ARITÜRK, Çağlar Deniz ATA, Muhammed Safa UYGUR, Abdullah ATEŞ, Dilan TOPRAK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Ziya Gökalp Cad. No:80 06600 Kurtuluş/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** TP Petrol Dağıtım A.Ş.'nin %100 oranındaki hissesinin blok olarak satış yöntemiyle özelleştirilmesi işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Özelleştirme İdaresi Başkanlığının (ÖİB) 09.05.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren yazısında, TP Petrol Dağıtım A.Ş.'nin (TPPD) %100 oranındaki kamu hissesinin özelleştirilmesi çalışmalarının, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ÖİB tarafından yürütülmekte olduğu belirtilerek adı geçen teşebbüsün özelleştirilmesi işlemine yönelik olarak 2013/2 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (2013/2 sayılı Tebliğ) çerçevesinde Rekabet Kurulu (Kurul) görüşü talep edilmiştir. Söz konusu başvuru üzerine hazırlanan 06.06.2016 tarih ve 6478 sayılı mesleki daire görüşü ve ÖİB'nin 07.06.2016 tarihli cevabi yazısı dikkate alınarak hazırlanan 07.06.2016 tarih ve 2016-1-31/BN sayılı Bilgi Notu Kurulumuzun 09.06.2016 tarihli toplantısında görüşülmüş ve
- TPPD'nin %100 oranındaki kamu hissesinin özelleştirilmesi işleminin ön bildirim tabi olduğu,
 - Bu aşamada işleme ilişkin herhangi bir koşul ve/veya yükümlülük getirilmesinin gerekmediği,
 - Bununla birlikte, alıcı adayları belli olduktan sonra 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca yapılacak değerlendirmede 4054 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine aykırılıklar ve sakıncalar belirlenmesi halinde, devirle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devre izin verilmeyebileceği, dolayısıyla bu hususun ihaleye katılacak teşebbüsün/teşebbüslerin bilgisine sunulması bakımından ihale şartnamesinde belirtilmesinin gerekli olduğu
- şeklinde oluşan Kurulumuz görüşünün ÖİB'ye bildirilmesine karar verilmiştir.
- (3) ÖİB'nin, Kurum kayıtlarına bu kez 05.10.2016 tarihinde giren yazısında; TPPD'nin özelleştirilmesi amacıyla açılan ihalede son teklif verme tarihi olan 30.09.2016 tarihi itibarıyla tekliflerin alındığı belirtilerek teklif sahiplerince ÖİB'ye intikal ettirilen "Birleşme ve Devralmalar Hakkında Bildirim Formu" (Bildirim Formu) ÖİB yazısı ekinde gönderilmiştir.
- (4) Bu çerçevede eksiklikleri en son 12.10.2016 tarihinde tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 14.10.2016 tarih ve 2016-1-31/ÖN sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

16-35/591-260

- (5) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim konu işlemin 2013/2 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu ve dosya kapsamındaki muhtemel alıcılardan herhangi birine yapılacak devir işlemine izin verilmesinde sakınca olmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflar

G.1.1. Devre Konu: TP Petrol Dağıtım A.Ş. (TPDD)

- (6) TPPD, 1963 yılında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) Türkiye Petrolleri (TP) markasıyla kurduğu akaryakıt istasyonlarının bir devamı olarak 2006 yılında Turkish Petroleum International Company'nin (TPIC) alt kuruluşu şeklinde kurulmuştur. Teşebbüs, akaryakıt pazarlama faaliyetine 15.01.2007 tarihinde başlamış olup 2009 yılından itibaren faaliyetlerine TPPD olarak devam etmektedir.
- (7) Bildirim Formu'nda sunulan bilgilere göre, TPPD'nin faaliyet alanı; her türlü petrol ve petrol ürünü, madeni yağ, her nevi kimyevi madde, plastik, lastik ve diğer her türlü petrol türevleri, LPG, doğalgaz ve her formda doğalgaz ürünleri, bioakaryakıt (biodizel, biobenzin vb.), hidrojen gibi alternatif akaryakıt ürünlerinin imalatı, alım-satımı, ithalatı, ihracatı, depolanması ve nakliyesi (kara, deniz, hava yoluyla) ile söz konusu ürünlerin boru hattı ile iletimi, ihrakiye teslimi, perakende satış ve dağıtımı, bunlarla ilgili gerekli altyapı tesislerinin (kompresör istasyonu, sıvılaştırma tesisi vb.) kurulması, istasyon inşa edilmesi, işletilmesi, kiralanması ve kiraya verilmesidir.
- (8) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) verilerine göre; TPPD'nin hâlihazırda 381 bayisi bulunmaktadır. Teşebbüsün satış kanalları arasında bayilere yapılan satışlar; 2015 yılında (.....) m³ ve %(.....) oranı ile en büyük paya sahiptir. İkinci sırada ise (.....) m³ ve %(.....) pay ile endüstriyel satışlar¹ gelmektedir. Teşebbüsün kamu satışları incelendiğinde ise son üç yıl içinde miktar bazında satışların değişmediği, bu doğrultuda kamu satışlarının toplam satışlardaki yüzdesinin azalarak 2015 yılı için %(.....) olarak gerçekleştiği görülmektedir.
- (9) TPPD 31.12.2015 tarihinde ulusal LPG lisansı alarak TP Gaz markasıyla bu piyasaya giriş yapmıştır. EPDK verilerine göre TPPD'nin hâlihazırda 42 adet otogaz bayisi bulunmaktadır. Bildirim Formu'nda sunulan bilgilere göre, diğer otogaz dağıtım şirketleriyle çalışan bayiler dahil TPPD bayileri içinde otogaz faaliyetinde bulunan tüm bayilerin yaklaşık satış hacmi toplamda (.....) ton/yıl olup, bu miktar ülkedeki satış hacmine oranlandığında %(.....) bir pazar payına karşılık gelmektedir. TPPD'nin Çaycuma/Zonguldak'ta (.....) m³ ve Söke/Aydın'da ise (.....) m³ kapasiteli LPG depolama ve dolun terminali bulunmaktadır.
- (10) Teşebbüsün Türkiye genelinde Kırıkkale, Hatay/Dörtyol, İzmit/Körfez, Samsun, İzmir/Aliağa, Batman, İstanbul/Ambarlı olmak üzere toplam yedi adet akaryakıt dolun terminali vardır. Bahsi geçen dolun terminaleri ile bunların kapasite bilgilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-1: TPPD'ye Ait Akaryakıt Dolun ve Depolama Terminaleri ve Kapasiteleri

Tesis Adı	Kapasite (m ³)
Dörtyol	(.....)
Ambarlı	(.....)
Aliağa	(.....)
Kırıkkale	(.....)
Samsun	(.....)
İzmit	(.....)
Batman	(.....)

¹ Sanayi kuruluşlarına, müteahhitlik firmalarına, kamu kuruluşlarına, lojistik firmalarına yapılan satışları kapsamaktadır.

16-35/591-260

- (11) TPPD 2015 yılında tüm akaryakıt ürünlerinde 999.796 ton toplam satış gerçekleştirmiş ve %4,39 pazar payıyla altıncı sırada yer almıştır. Bu çerçevede, özelleştirmeye konu TPPD'nin son üç yılda ilgili pazarlarda elde ettiği paylara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-2: TPPD'nin Pazar Payı

Yıl	Pazar Payı (%)				
	Benzin	Motorin	Otogaz LPG	Siyah Ürünler	Toplam
2013	1,10	2,90	-	54,60	3,40
2014	1,53	5,28	-	57,05	4,38
2015	2,14	4,82	-	24,12	4,39

G.1.2. Muhtemel Alıcılar

G.1.2.1. Zülfikar Holding A.Ş. (ZÜLFİKAR HOLDİNG)

- (12) Faaliyet alanı petrol dağıtım ticareti, kimyevi maddeler ithalat ve satışı, faktöring hizmetleri, elektrik üretimi ve satışı, inşaat, sigortacılık ve lojistik olan teşebbüsün hisselerinin %100'ü İsfendiyar ZÜLFİKARİ isimli gerçek kişiye aittir. Bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre ZÜLFİKAR HOLDİNG'in kontrol ettiği şirketlerin 2015 yılı net satış tutarı (.....) TL'dir. Teşebbüs, Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş. (TURKUAZ PETROL) aracılığıyla akaryakıt piyasasında faaliyet göstermektedir.
- (13) TURKUAZ PETROL, petrol ve petrol ürünlerinin satımı, ithalatı, depolanması ve ülkenin çeşitli yerlerinde yer alan dağıtım ağları ile pazarlanması alanlarında faaliyet göstermektedir. TURKUAZ PETROL hâlihazırda 336 akaryakıt ve 49 adet otogaz bayisi ile söz konusu ürünlerin dağıtım faaliyetini sürdürmektedir. Teşebbüsün akaryakıt ürünlerinin depolanması alanında İzmir, Antalya ve Kocaeli'de olmak üzere toplam 50.549 m³ kapasiteli üç adet lisanslı depolama tesisi bulunmaktadır. Şirketin akaryakıt sektöründeki pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-3: TURKUAZ PETROL'ün Siyah ve Beyaz Ürünlerde Pazar Payı

Yıl	Pazar Payı (%)			
	Benzin	Motorin	Siyah Ürünler	Toplam
2013	0,60	1,40	9,30	1,30
2014	0,71	1,45	12,00	1,28
2015	0,70	1,38	5,69	1,34

- (14) Şirketin otogaz LPG piyasasında toplam satış miktarı ve pazar payına ise aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-4: TURKUAZ PETROL'ün Otogaz LPG Piyasasında Satış Miktarı ve Pazar Payı

Yıl	Satış Miktarı (Ton)	Pazar Payı (%)
2013	375,34	0,01
2014	4.371,14	0,12
2015	6.586,00	0,16

G.1.2.2. Termopet-Net-Cemil DİREKÇİ Ortak Girişim Grubu

- (15) Söz konusu ortak girişim grubu, Cemil DİREKÇİ isimli gerçek şahsın tam kontrolündeki Termopet Akaryakıt Nak. ve Tic. Ltd. Şti. (TERMOPET) ve Net Petrolcülük Nak. ve Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. (NET) isimli şirketlerden oluşmaktadır. TERMOPET, 2005 yılında aldığı dağıtıcı lisansına istinaden petrol piyasasında dağıtım faaliyeti göstermektedir. EPDK internet sitesine göre teşebbüs hâlihazırda Türkiye genelinde 601 akaryakıt bayisi ile dağıtım faaliyetini sürdürmektedir. NET'in ise hâlihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.
- (16) EPDK 2015 yılı Sektör Raporu'nda yer alan bilgiler doğrultusunda TERMOPET'in akaryakıt sektöründeki pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-5: TERMOPET'in Beyaz ve Siyah Ürünlerde Pazar Payı

Yıl	Pazar Payı (%)			
	Benzin	Motorin	Siyah Ürünler	Toplam
2013	0,70	1,30	4,30	1,30
2014	0,74	1,32	4,20	1,17
2015	0,78	1,19	2,78	1,20

G.1.2.3. Siyahkalem Mühendislik İnşaat San. ve Ticaret A.Ş. (SİYAHKALEM)

- (17) 1997 yılında kurulan şirket, yurtiçi ve yurtdışında inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Bildirim Formu'nda beyan edildiği üzere, SİYAHKALEM'in akaryakıt ve otopaz sektörlerinde faaliyeti bulunmamaktadır.

G.1.2.4. SBK Holding A.Ş. (SBK)

- (18) SBK, Sezgin Baran KORKMAZ tarafından kurulmuş olup finans, enerji, gayrimenkul, maden, sanayi, turizm, teknoloji ve lojistik olmak üzere farklı sektörlerde yurtiçi ve yurtdışında faaliyet göstermektedir. SBK'nin akaryakıt ve otopaz sektörlerinde herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

G.2. Sektör Hakkında Genel Bilgiler

- (19) Akaryakıt ürünleri, büyük ölçüde petrol türevi olan akaryakıt türlerini ifade etmektedir. Diğer yandan tarımsal ürünlere dayalı dimetil eter, etanol, biyodizel gibi biyolojik yakıtlar da son yıllarda bu pazardaki önemini kısmen artırmaya başlamıştır.
- (20) Geleneksel olarak akaryakıt türleri siyah ürünler ve beyaz ürünler şeklinde iki ana başlıkta ele alınmaktadır. Bunlardan siyah ürünler fuel-oil türleri ile kalorifer yakıtından oluşurken, beyaz ürünler kategorisinde benzin ve motorinden oluşan otomotiv yakıtları ile gaz yağı ve jet yakıtı bulunmaktadır.
- (21) Sıvılaştırılmış petrol gazı ya da bilinen adıyla LPG ise propan ve butan gazlarının karışımlarına verilen genel isimdir. Ham petrolün rafinerilerde damıtılması sırasında veya doğal gazın ayrıştırılması ile elde edilen ve basınç altında sıvılaştırılan LPG; renksiz, kokusuz, havadan daha ağır ve yanıcı bir gazdır.
- (22) Petrol piyasasında 2008 küresel krizi öncesinde zirve yapan petrol fiyatları, bu yıldan sonra arz ve talep yönlü faktörlerin etkisiyle düşmeye başlamış, 2008 yılının ikinci yarısından 2015 yılına kadar fiyatlar azalmaya devam etmiştir. Öte yandan gelişen teknolojinin kaya gazı (*shale gas*) üretimini artırması sonucunda, ABD, petrol üreticileri listesindeki yerini ilk sıralara taşımıştır. ABD'deki bu üretim artışı hem dünyada arzı artırmış hem de ülkenin petrol ithalatını azaltmıştır. Bunun yanı sıra OPEC'in üretimi kısmaması neticesinde petrol üretimi artarak petrol fiyatları düşüş göstermiştir. Ayrıca küresel büyümedeki düşüş, en büyük petrol tüketicilerinden ABD'nin petrol talebinin azalması, gelişmiş ülkelerde alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesiyle enerji verimliliğinin artması gibi nedenler de petrol fiyatlarının düşüşüne etki etmişlerdir.
- (23) Ülkemizde ise 2015 yılında, 2014 yılına göre ham petrol ithalatı %43 artarak 25.064.776 ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam rafineri petrol ürünleri üretimi ise %33,79 artarak 26.877.326 ton olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı EPDK Sektör Raporlarına göre, dağıtıcı lisansına sahip olanların toplam akaryakıt satışları 2015 yılında önceki yıla göre %14,27 artarak 22.771.859 ton olarak gerçekleşmiştir. Benzer şekilde özellikle otopaz LPG pazarının da 2015 yılında bir önceki yıla oranla %9 büyüme gösterdiği görülmektedir. İhrakiye satışları ise 2015 yılında %12,94 artarak 7.121.825 ton olarak gerçekleşmiştir.
- (24) Beyaz ve siyah ürün ayırımına göre akaryakıt satışları incelendiğinde, 2014 yılında 19.335.658 ton beyaz ürün satışının² %13,19 artarak 2015 yılında 22.273.774 ton olarak gerçekleştiği görülmektedir. Siyah ürünlerde³ ise 2014 yılında 541.708 ton siyah ürün satışı 2015 yılında %18,56 azalarak 441.137 ton olarak gerçekleşmiştir.

² Benzin, motorin ve biodizel ihtiva eden motorin satışlarını içermektedir.

³ Fuel oil ve kalorifer yakıtını içermektedir.

16-35/591-260

- (25) 2015 yılı verilerine göre, sektörde yer alan ilk beş akaryakıt dağıtım şirketinin bayi sayıları, toplam satış miktarı ve pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-6: Bayi Sayıları, Pazar Payları ve Satış Miktarlarına Göre İlk Beş Teşebbüs

Dağıtım Şirketi	Bayi Sayısı	Miktar (Ton)	Pazar Payı (%)
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	1840	5.546.818	24,36
OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.	1450	3.818.312	16,77
SHELL&TURCAS PETROL A.Ş.	1036	3.631.847	15,95
BP PETROLLERİ A.Ş.	663	1.939.629	8,52
TOTAL OIL TÜRKİYE A.Ş.	466	1.265.502	5,56

- (26) Sektörde yer alan akaryakıt dağıtım şirketlerinin 2015 yılı beyaz ve siyah ürünler alt kırılımlarında ayrı ayrı olmak üzere pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo-7: Akaryakıt Dağıtım Şirketlerinin Beyaz Ürünlerdeki Pazar Payları (%)

Dağıtım Şirketi	Motorin*	Kurşunsuz Benzin*	Motorin (Biodizel İhtiva eden)	Beyaz Ürün
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	25,73	19,88	19,15	24,28
OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.	13,59	21,27	32,17	16,85
SHELL&TURCAS PETROL A.Ş.	17,13	24,50	5,69	16,25
BP PETROLLERİ A.Ş.	8,31	11,14	8,44	8,59
TOTAL OİL TÜRKİYE A.Ş.	4,42	5,19	12,84	5,64
TP PETROL DAĞITIM A.Ş.	4,82	2,14	0,82	4,01
Diğer	26,00	15,88	20,89	24,38
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00

Tablo-8: Akaryakıt Dağıtım Şirketlerinin Siyah Ürün Pazar Payları

Dağıtım Şirketi	Siyah Ürün Pazar Payı (%)
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.	31,27
TP PETROL DAĞITIM A.Ş.	24,12
OPET PETROLCÜLÜK A.Ş.	14,57
BP PETROLLERİ A.Ş.	4,93
SHELL&TURCAS PETROL A.Ş.	2,39
TOTAL OİL TÜRKİYE A.Ş.	1,48
Diğer	21,24
Toplam	100,00

- (27) Benzine kıyasla düşük fiyatı nedeniyle tüketiciler tarafından daha çok tercih edilen LPG pazarında ise talep büyük oranda ithalat yoluyla karşılanmaktadır. EPDK Sektör Raporu'na göre, 2015 yılında ülkemizde yalnızca 899.280 ton LPG üretimi yapılmıştır. Aynı yıl içindeki LPG ithalatı ise 3.460.849 ton olarak gerçekleşmiştir. Bu bağlamda, aynı yıl en çok Cezayir, Rusya, Kazakistan, Norveç ve Ukrayna'dan ithalat yapıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra 2015 yılında 257.643 ton LPG ihracatı yapıldığı göze çarpmaktadır.
- (28) Türkiye'de LPG pazarında 86 dağıtım şirketi faaliyet göstermektedir. Bununla birlikte pazar payı %1'in üzerinde olan sadece 11 teşebbüs bulunmaktadır. Bu 11 teşebbüs, Türkiye LPG satışlarının %86,77'sini gerçekleştirmektedir. Sektörde yer alan başlıca LPG dağıtım şirketlerinin 2015 yılı pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-9: Dağıtım Şirketlerinin LPG Pazar Payları (ton)

Dağıtım Şirketi	Pazar Payı (%)
AYGAZ	25,52
POAŞ	14,00
SHELL	12,07
MİLANGAZ	8,41
BP	6,01
İPRAGAZ	5,14

16-35/591-260

- (29) Öte yandan pazar yapısına ilişkin olarak tüplü LPG ve dökme LPG'nin daralan pazar niteliği taşıdığı, otogazın ise payının arttığı görülmektedir. Ürün bazında gerçekleşen satış miktarı ve bunların toplam satışlar içindeki payları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo-10: LPG Satışları

	Tüplü LPG		Dökme LPG		Otogaz		Toplam Satış (Ton)
	Satış (Ton)	Payı (%)	Satış (Ton)	Payı (%)	Satış (Ton)	Payı (%)	
2015	882.679	20,25	190.976	4,38	3.284.113	75,30	4.357.768
2014	800.949	21,51	84.632	2,27	2.838.408	76,22	3.723.989
2013	841.646	23,00	95.273	2,60	2.726.925	74,40	3.663.844
2012	889.877	24,00	120.896	3,00	2.694.857	73,00	3.705.631
2011	981.711	26,20	122.182	3,30	2.642.133	70,50	3.746.026
2010	1.043.809	28,50	126.051	3,50	2.489.501	68,00	3.659.361
2009	1.134.145	31,30	180.949	5,00	2.305.240	63,70	3.620.334
2008	1.177.269	34,00	171.528	5,00	2.111.557	61,00	3.460.354
2007	1.302.434	37,00	216.470	6,00	2.006.263	57,00	3.525.167
2006	1.491.580	42,40	475.454	13,50	1.550.605	44,10	3.517.639

- (30) Akaryakıt depolama faaliyetleri açısından ise Kurulumuzun çeşitli kararlarında yer verilen coğrafi pazar ayrımları da dikkate alındığında, Trakya Bölgesi'nde yer alan depolama tesislerinin ayrı bir önem kazandığı görülmektedir. Kurulumuzun 08-58/923-370 sayılı SADAŞ kararında, "Rekabet hukuku uygulamalarında, akaryakıt depolama faaliyetlerinde ilgili coğrafi pazar, her depolama tesisinin bulunduğu coğrafi konum ve bu tesislerin sahip olduğu nakliye maliyetlerine göre belirlenebilecek 'ikmal yapabilme mesafesi' dikkate alınarak belirlenmektedir." ifadelerine yer verilmiştir. Bu bağlamda nakliye tankerlerinin İstanbul Boğazı'ndan geçişine izin verilmemesi ve deniz yoluyla nakliye maliyetlerinin görece yüksekliği göz önüne alındığında Trakya Bölgesi'nde yer alan depolama tesislerinin özel bir önemi haiz olduğu değerlendirilmektedir.
- (31) TPPD'nin Ambarlı Bölgesi'nde 66.000 m³ kapasiteli bir depolama ve dolun tesisi bulunmaktadır. EPDK'nın internet sitesinden elde edilen verilere göre Trakya Bölgesi'ndeki diğer tesislere ve kapasitelerine aşağıda yer verilmiştir:

Tablo-11: Trakya Bölgesi'nde Lisanslı Depoculuk Faaliyeti Gösteren Teşebbüsler ve Pazar Payları

Şirket	Açıklama (Hissedarlar)	Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Pazar Payları (%)
MARMARA DEPOCULUK HİZMETLERİ A.Ş.	POAŞ: %45 SHELL: %45 Petline: %10	TEKİRDAĞ	254.647	25,20
OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş.		TEKİRDAĞ	444.248	44,00
AMBARLI DEPOLAMA HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	SHELL: %50 BP: %50	İSTANBUL	65.827	6,50
ÇEKİSAN DEPOLAMA HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	SHELL: %50 BP: %35 Mobil: %15	İSTANBUL	76.070	7,54
OMV PETROL OFİSİ A.Ş.		İSTANBUL	101.188	10,03
TPPD		İSTANBUL	66.000	6,50
TOPLAM			1.007.980	~100,00

G.3. İlgili Pazar

- (32) Dosya kapsamı dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları ayrı ayrı benzin, motorin, siyah ürünler, otogaz LPG dağıtımı ve depolama hizmetleri pazarları şeklinde belirlenmiştir. İlgili coğrafi pazar ise, "depolama hizmetleri" pazarı bakımından, "Trakya Bölgesi" şeklinde ayrı bir pazar olarak tanımlanmakla; ülkemizin diğer bölümleri açısından ise işbu dosya kapsamında yapılabilecek alternatif tüm pazar tanımları çerçevesinde herhangi bir rekabetçi endişe oluşmayacağı değerlendirildiğinden herhangi bir ilgili coğrafi pazar tanımına gerek görülmemektedir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. İşlemin Niteliği Hakkında Değerlendirme

- (33) Bildirilen işlemin konusunu TPPD'nin ÖİB tarafından özelleştirme yoluyla muhtemel alıcılara devrine izin verilmesi talebi oluşturmaktadır.
- (34) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde; *"Aşağıda sayılan haller hariç olmak üzere, bir teşebbüsün ortaklık paylarının ya da diğer hak ve araçların tümünün veya bir kısmının teşebbüsün üzerindeki kontrolü değiştirecek ya da karar organlarını etkileyecek şekilde yahut mal veya hizmet üretimine yönelik birimlerin özelleştirme yolu ile her türlü devri bu Tebliğ hükümlerine tabidir."* hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, dosya konusu işlemin 2013/2 sayılı Tebliğ kapsamında bir özelleştirme işlemi olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan işlemin, 2013/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesindeki öngörülen eşiği aşması nedeniyle ön bildirimde bulunulması zorunlu işlemlerden olduğu, dolayısıyla aynı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde Kurulumuz iznine tabi olduğu değerlendirilmektedir.

G.4.2. 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (35) 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, *"Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları"* devralması yasaklanmaktadır.
- (36) Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde, muhtemel alıcılardan ZÜLFİKAR HOLDİNG'in iştiraki TURKUAZ PETROL'ün yukarıda da ifade edilen faaliyetleri göz önüne alındığında, devre konu TPPD ile TURKUAZ PETROL'ün faaliyetleri arasında yatay örtüşmenin bulunduğu görülmektedir. Öte yandan yukarıda yer verilen Tablo-2 ve Tablo-3'teki 2015 yılı pazar payı verileri incelendiğinde, özelleştirme işlemi sonrasında TPPD'nin tam kontrolünün ZÜLFİKAR HOLDİNG'e geçmesi durumunda teşebbüsün benzinde %2,84; motorinde %6,20; siyah ürünlerde ise %29,81 oranında toplam pazar payına ulaşacağı görülmektedir.
- (37) Benzer şekilde TERMOPET'in faaliyet alanlarıyla devre konu TPPD arasında benzin, motorin ve siyah ürünlerde yatay örtüşme bulunmaktadır. Teşebbüslerin Tablo-2 ve Tablo-5'teki 2015 yılı pazar payı verilerine göre, devir işlemi sonrasında birleşik teşebbüsün söz konusu pazarlardaki toplam payları benzinde %2,92; motorinde %6,01; siyah ürünlerde ise %26,9 düzeyinde oluşacaktır.
- (38) Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'un 18. paragrafında; *"Birleşik teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir."* açıklamasına yer verilmektedir. Bildirim konusu işlem incelendiğinde, etkilenen pazarlardaki yatay örtüşme sonucunda meydana gelecek yoğunlaşma düzeylerinin oldukça düşük düzeyde kaldığı anlaşılmaktadır.
- (39) Siyah ürünler özelinde değerlendirildiğinde ise TPPD'nin önemli sayılabilecek bir pazar payına sahip olduğu görülmektedir. Öte yandan teşebbüsün önceki yıllara göre pazar payında kayda değer bir düşüş yaşadığı da göz ardı edilmemelidir. İlgili pazarlarda faaliyet gösteren en büyük üç teşebbüsün siyah ürünler özelindeki pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo-12: İlgili Pazarlarda Faaliyet Gösteren En Büyük Üç Teşebbüsün Siyah Ürünlerde Pazar Payları

Teşebbüs Adı	Pazar Payı (%)		
	2013	2014	2015
POAŞ	21,31	19,90	31,27
OPET	16,44	14,93	14,57
BP	8,81	8,10	5,12

- (40) Bu bağlamda teşebbüslerin pazar paylarının yıldan yıla önemli ölçüde değişmesinin nedeninin alıcı tarafında yer alan kamunun yüksek miktarlardaki alımlarını ihaleler yoluyla gerçekleştirmesidir. Diğer taraftan teşebbüsün faaliyet raporunda yer alan bilgilerde, pazar payındaki azalmanın doğalgaz kullanımının yaygınlaşması nedeniyle endüstri satışlarının önemli ölçüde düşmesinden de kaynaklandığı ifade edilmektedir.
- (41) Bildirim Formu'nda yer alan TPPD'nin 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ilişkin siyah ürünlerdeki pazar payı bilgilerine bakıldığında, sırasıyla %54,60, %57,05 ve %24,12 oranında gerçekleştiği görülmektedir. Bu kapsamda siyah ürünler özelinde dosya konusu özelleştirme işlemi sonrasında muhtemel alıcıların pazar paylarının %20'nin üzerinde olacağı görülse de, devralan teşebbüslerin hâlihazırda bu pazarda da oldukça düşük pazar paylarına sahip olmaları, siyah ürünler özelinde pazar paylarının kamu ihalelerine bağlı olarak yıllara göre önemli değişkenlikler göstermesi, pazarda POAŞ, OPET gibi önemli rakipler bulunması hususları göz önüne alındığında, söz konusu işlemin siyah ürünler pazarında rekabetçi bir endişeye yol açmayacağı sonucuna varılmıştır.
- (42) Otogaz LPG pazarı bakımından ise TPPD'nin, 2015 yılında sektöre girmiş olması nedeniyle herhangi bir pazar payının bulunmadığı, yanı sıra mevcut durumda %3 pazar payına tekabül edecek bir kapasiteye sahip olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu pazarda muhtemel alıcılardan yalnızca TURKUAZ PETROL'ün faaliyeti bulunmaktadır. TURKUAZ PETROL otogaz LPG pazarında 2015 yılı itibarıyla %0,16 pazar payı elde etmiştir. İşlem öncesinde ve sonrasında tarafların oldukça düşük pazar paylarına sahip olmaları nedeniyle işlemin otogaz LPG pazarında herhangi bir rekabetçi endişe doğurmayacağı değerlendirilmektedir.
- (43) Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgelerden, muhtemel alıcılardan SBK ve SİYAHKALEM'in ilgili pazarlarda veya bu pazarların alt ve üst pazarı sayılabilecek herhangi bir pazarda faaliyetlerinin bulunmadığı görülmektedir. Bu kapsamda, özelleştirme konusu TPPD'nin söz konusu teşebbüslerden birisine devri halinde işlemin yalnızca TPPD pazar paylarının söz konusu teşebbüslere devrinden ibaret olacağı, bu nedenle işlemin rekabet hukuku bağlamında herhangi bir rekabetçi soruna yol açmayacağı anlaşılmaktadır.
- (44) Son olarak depolama hizmetleri pazarında işlem taraflarından yalnızca TURKUAZ PETROL'ün 50.549 m³ kapasiteli olmak üzere İzmir, Antalya ve Kocaeli'nde tesisleri bulunmakta; diğer muhtemel alıcıların bu kapsamda herhangi bir lisanslı depolama tesisi bulunmamaktadır. Nakliye tankerlerinin İstanbul Boğazi'nden geçişine izin verilmemesi ve deniz yoluyla nakliye maliyetlerinin görece yüksekliği nedenleriyle giriş engellerinin nispeten daha fazla olduğu Trakya Bölgesi dışında kalan bölgeler açısından, pazara girişin önünde önemli engeller bulunmaması ve ilgili pazarda çok sayıda oyuncunun faaliyet gösteriyor olması göz önüne alındığında, bu dosya kapsamında herhangi bir rekabetçi endişe oluşmayacağı değerlendirilmektedir. Trakya Bölgesi'nde TPPD'nin sahip olduğu %6,5 oranındaki payın düşüklüğü ve muhtemel alıcılardan hiçbirinin bölgede depolama hizmeti vermediği dikkate alındığında işlem bu açıdan da rekabet hukuku bağlamında sorun teşkil etmeyecektir.

- (45) Dosya kapsamında yer alan tüm bilgi ve belgeler ile bunlara ilişkin değerlendirmeler doğrultusunda, gerek TURKUAZ ve TERMOPET'in pazar paylarının düşük olması gerekse SBK ve SİYAHKALEM'in ilgili pazarlarda herhangi bir faaliyetinin bulunmaması nedenleriyle işlem sonrasında ilgili pazarların rekabetçi yapısında önemli bir değişiklik yaşanmayacağı ve TPPD'nin muhtemel alıcılardan herhangi birine devrinin ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde bir hâkim durum yaratılmasına yol açmayacağı veya mevcut bir hâkim durumu kuvvetlendirmeyeceği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (46) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
TP Petrol Dağıtım A.Ş.'nin ihale yoluyla satış yöntemi ile özelleştirilmesi kapsamında söz konusu varlıkların teklif sahiplerinden;

- Zülfikar Holding A.Ş.
- Termopet-Net-Cemil Direkçi Ortak Girişim Grubu
- SBK Holding A.Ş.
- Siyahkalem Mühendislik İnşaat San. ve Ticaret A.Ş.

tarafından devralınması işleminin,

- a) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna;
- b) Adı geçen teklif sahiplerinden herhangi biri tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.